

خط آهن ترکمنستان و افغانستان

محمد اکرام اندیشمند

افتتاح خط آهن میان ترکمنستان و افغانستان گام بسیار مهم و بزرگ در جهت توسعه اقتصادی و اجتماعی افغانستان شمرده می شود. بندر آقینه افغانستان را با شبکه خط آهن بین المللی آسیا وصل می کند و خط آهن، زمینه و تسهیلات بزرگی را برای سرمایه گذاری های خارجی و داخلی در افغانستان فراهم می سازد. اما تحقق این اهداف به قطع جنگ و تامین ثبات و امنیت بر می گردد؛ جنگی که بخش اصلی ریشه های آن از پاکستان، بزرگترین و تاثیرگذارترین کشور همسایه ما آب می خورد. هر چند رئیس جمهور غنی در کنار همتای ترکمنستانی خود قربان قلی بردی محمودوف گفت که: "افغانستان تمام همسایه هایش را شریک رفاه خود می داند و با هیچ همسایه ضدیت ندارد."

آیا قول مشارکت در رفاه و منافع اقتصادی از زبان رئیس جمهور افغانستان، پاکستان را متقاعد و مجاب خواهد کرد تا به جای اشتعال مداوم آتش جنگ، به سیاست حمایت از صلح و ثبات در افغانستان روی آورد؟

این ادعای رئیس جمهور غنی که با هیچ همسایه ضدیت ندارد و همه را شریک رفاه خود می داند حد اقل در مورد پاکستان بر سر منازعه دیورند، همخوانی ندارد. او در حالی از ضدیت با هیچ همسایه و مشارکت آن ها در رفاه افغانستان سخن می گوید که روز جمعه گذشته وزارت خارجه حکومتش در اعلامیه ای، مرزدیورند را مرز فرضی خواند و افزایش بیرق پاکستان را در نقطه صفر مرزی محکوم کرد. ادعای نداشتن ضدیت با همسایه پاکستان و دعوت دوستانه از آن در مشارکت بر سر رفاه، و ادعای مرزی و نفی تمامیت ارضی پاکستان، خود یک ادعا و سیاست متضاد و متناقض است که پاکستان را نه بسوی مشارکت در رفاه و ثبات افغانستان، برعکس بسوی خصومت و تخریب بیشتر افغانستان می کشاند.

ممکن است که رئیس جمهور غنی و همفکران او در درون و بیرون حاکمیت، اقتصاد و منافع اقتصادی را، مشوق و عامل اصلی در جهت همکاری پاکستان و همه همسایگان و کشورهای منطقه به صلح و ثبات افغانستان تلقی کنند و وسوسه سود اقتصادی، پاکستان را علی رغم منازعه دیورند به این همکاری بکشاند. آنگونه که بازار مشترک اقتصادی اروپا و اتحادیه اروپا در نیم قرن اخیر شکل گرفت. و یا ممکن است که رئیس جمهور و همفکران او، آقینه و چابهار را عامل رهایی افغانستان از وابستگی به بندر کراچی و اعمال فشار بر پاکستان ارزیابی کنند تا اسلام آباد به خواست های کابل گردن نهد. اما در این محاسبات و ارزیابی ها نباید فراموش کرد که اهمیت تمامیت ارضی و حاکمیت ملی برای دولت یک کشور که آن هم پاکستان همسایه مقتدر اتومی در برابر افغانستان فقیر و درمانده باشد، بیشتر از سود اقتصادی است. این را نیز از یاد نبریم که بازار مشترک اقتصادی اروپا و اتحادیه اروپا زمانی بوجود آمد و عملی گردید که کشورهای اروپایی اعضای این

www.goftaman.com

بازار و این اتحادیه تمام اختلافات مرزی و ارضی خود را حل کرده بودند و مرزها
همدیگر را به رسمیت می شناختند.